

ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2*

LEADERSHIP IN THE DIGITAL ERA OF SCHOOL ADMINISTRATORS UNDER NAN PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 2

เกริกฤทธิ์ จันทร¹ และ ศิริพร เสริตานนท์²

Krerkrit Chanroon¹ and Siriporn Seritanondh²

¹⁻² มหาวิทยาลัยเนชั่น

¹⁻²Nation University, Thailand

¹Corresponding Author E-mail: krerkrit9@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 และ 2) เปรียบเทียบระดับภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา และจำแนกตามที่ตั้งของสถานศึกษา เป็นอำเภอ รูปแบบการวิจัยเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยคือ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 จำนวน 108 คน เลือกโดยใช้การสุ่มแบบแบ่งชั้น เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามประมาณค่า 5 ระดับ ที่มีค่าความเชื่อมั่น 0.982 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติทดสอบค่าที และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยด้านการสร้างวัฒนธรรมเชิงดิจิทัล มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และด้านความรู้ดิจิทัล มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด และ 2) ผลการเปรียบเทียบระดับภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามขนาดสถานศึกษา โดยรวมไม่แตกต่างกัน และผลการเปรียบเทียบระดับภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามที่ตั้งของสถานศึกษาเป็นอำเภอ โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำ, ภาวะผู้นำยุคดิจิทัล, ผู้บริหารสถานศึกษา

* Received 9 September 2025; Revised 24 September 2025; Accepted 30 September 2025

Abstract

This research aimed to: 1) study the leadership in the digital era of school administrators under Nan primary educational service area office 2 and 2) compare the digital leadership of school administrators classified by school size and school location. The research design is quantitative research. The research samples were 108 school administrators under Nan primary educational service area office 2. The sample size was determined using Krejcie and Morgan's table and stratified random sampling. The research instrument was a five-level questionnaire with a reliability coefficient of 0.982. The data analysis included frequency, percentage, mean, standard deviation, Independent Samples t-test, and one-way analysis of variance. The research results were found as follows; 1) the overall level of digital leadership of school administrators was at a high level. The dimension of creating a digital culture had the highest mean score and the dimension of digital literacy had the lowest mean score. 2) The comparison results of digital leadership levels of school administrators classified by school size had no significant overall differences. 3) The comparison results of digital leadership levels of school administrators classified by school location had a difference at the .05 level of significance overall.

Keywords: Leadership, Digital Leadership, School Administrators

บทนำ

ปัจจุบันเทคโนโลยีดิจิทัลได้เข้ามามีบทบาทในการเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตแบบดั้งเดิมของผู้คนอย่างรวดเร็ว ทั้งภายในและภายนอกองค์กร และจะเกิดขึ้นต่อไปอีกในอนาคต ทำให้องค์กรต่าง ๆ ได้รับผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญ ซึ่งการเปลี่ยนแปลงเหล่านี้ทำให้บุคลากรหน่วยงานหรือองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชน จะต้องก้าวทันความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลา การเปลี่ยนแปลงองค์กรไปสู่องค์กรดิจิทัล (Digital Transformation) เป็นสิ่งที่องค์กรจะต้องทำเพื่อให้สามารถเป็นผู้ที่อยู่รอดในการแข่งขัน และในโลกแห่งการเปลี่ยนแปลง (กระทรวงศึกษาธิการ, 2564)

การนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาประยุกต์ใช้ในการจัดการศึกษา มีส่วนช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการตัดสินใจในเชิงบริหารจัดการและการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ การจัดการศึกษาผ่านระบบดิจิทัลมีความสะดวก รวดเร็ว คุ่มค่า เข้าถึงได้ทุกที่ ทุกเวลา และทุกอุปกรณ์ ตลอดจนสามารถเชื่อมโยงการทำงานของหน่วยงานภายในกระทรวง ตั้งแต่ส่วนกลางไปจนถึง

สถานศึกษาภายใต้ฐานข้อมูลเดียวกัน โดยการบูรณาการข้อมูลข้ามหน่วยงานผ่านระบบดิจิทัล (กระทรวงศึกษาธิการ, 2564) สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561 – 2580 ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ได้เน้นปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 มุ่งเน้นผู้เรียนให้มีทักษะการเรียนรู้และมีใจใฝ่เรียนรู้ตลอดเวลา ปรับเปลี่ยนระบบการเรียนรู้ให้เอื้อต่อการพัฒนาทักษะสำหรับศตวรรษที่ 21 เปลี่ยนบทบาทครูให้เป็นครูยุคใหม่ เพิ่มประสิทธิภาพระบบบริหารจัดการศึกษา พัฒนาระบบการเรียนรู้ วางพื้นฐานระบบรองรับการเรียนรู้โดยใช้ดิจิทัลแพลตฟอร์มและการสร้างระบบการศึกษาเพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการระดับนานาชาติ เน้นการพัฒนาทักษะดิจิทัล ทักษะการคัดกรองความรู้ องค์ความรู้ และพัฒนาตนเองผ่านเทคโนโลยีการเรียนรู้สมัยใหม่ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2561) และ ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง นโยบายการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 – 2569 (2567) ที่มุ่งเน้นการขับเคลื่อนการนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยและเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ (AI) มาช่วยในการจัดการเรียนรู้ และการพัฒนาทักษะดิจิทัล

ผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล ในฐานะผู้นำของสถานศึกษาและเป็นกลไกสำคัญต่อการขับเคลื่อนสถานศึกษา ต้องเข้าใจบริบทสภาพแวดล้อมภายนอกที่เข้ามามีผลกระทบต่อสถานศึกษาในยุคดิจิทัล โดยเฉพาะเทคโนโลยีที่เป็นทั้งประโยชน์และโทษในเวลาเดียวกัน ผู้บริหารจะต้องปรับตัว เปลี่ยนแปลงวิถีปฏิบัติ วิธีการบริหารจัดการ และวิธีการจัดการศึกษาแบบใหม่ที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้เชิงรุกด้วยตนเอง เป็นผู้บริหารที่มีสมรรถนะดิจิทัล มีความเป็นมืออาชีพ มีความรอบรู้ในศาสตร์การบริหาร มีทักษะการบริหารจัดการ เพื่อการบริหารจัดการศึกษาให้บรรลุเป้าหมาย เรียนรู้พัฒนาตนเองมีทักษะการใช้อุปกรณ์เทคโนโลยี แพลตฟอร์มที่หลากหลายเพื่อการบริหารจัดการองค์กรและการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อสภาพแวดล้อม (จิตติมา วรรณศรี, 2564) เนื่องจากการเป็นผู้นำในลักษณะเดิมที่เรียกว่า Conventional leadership ไม่สามารถนำพาองค์กรขับเคลื่อนในท่ามกลางสภาวะที่เผชิญหน้ากับความซับซ้อนและความไม่แน่นอนในการดำเนินงานขององค์กรได้ องค์กรในปัจจุบันต้องการรูปแบบการเป็นผู้นำที่แตกต่างไปจากเดิม (ชัยเสฏฐ์ พรหมศรี, 2561) โดยเฉพาะแนวทางการบริหารการศึกษาในยุคดิจิทัล Education Thailand 4.0 ที่จะต้องปรับเปลี่ยนใหม่ ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีภาวะผู้นำดิจิทัล (ปณณิษฐา มาเชก, 2565)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาน่าน เขต 2 (2568) ได้กำหนดทิศทางการพัฒนาหน่วยงานในปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 โดยมีพันธกิจในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีคุณภาพและมาตรฐานสากลบนพื้นฐานของความเป็นไทย ยกย่องคุณภาพการศึกษาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในอนาคต พัฒนาผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีความรู้และสมรรถนะด้านวิชาการที่ดี มีทักษะการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดย

นำเทคโนโลยีดิจิทัลมาเป็นส่วนหนึ่งในการลดภาระในการปฏิบัติงาน และพัฒนาระบบการบริหารจัดการศึกษาโดยยึดหลักธรรมาภิบาลด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล (Digital Technology)

จากเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 เพื่อการนำข้อมูลไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาศักยภาพของผู้บริหารสถานศึกษาให้สามารถปรับตัวและใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารจัดการโรงเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ อันจะนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำยุคดิจิทัล ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2
2. เพื่อเปรียบเทียบระดับภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามขนาดสถานศึกษา และจำแนกตามที่ตั้งของสถานศึกษาเป็นอำเภอ

สมมติฐานการวิจัย

1. ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 อยู่ในระดับ มาก
2. ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา และจำแนกตามที่ตั้งของสถานศึกษาเป็นอำเภอ มีความแตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยเชิงปริมาณ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 ดำเนินการวิจัยดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร คือ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 จำนวน 144 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2, 2568)

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 จำนวน 108 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางจิสส์และ

มอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1986 อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด, 2560) และใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น ตามขนาดสถานศึกษาและที่ตั้งของสถานศึกษาเป็นอำเภอ

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่นโดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค เท่ากับ 0.982 โดยแบบสอบถามแบ่งเป็น 2 ตอน ตอนที่ 1 ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) มุ่งสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ขนาดสถานศึกษา และที่ตั้งของสถานศึกษา ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ดิจิทัล ด้านการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล ด้านการสร้างวัฒนธรรมเชิงดิจิทัล และด้านการใช้เทคโนโลยีบริหารจัดการสถานศึกษา จำนวน 24 ข้อ ลักษณะของแบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ให้เลือกตอบได้ 5 ระดับ (บุญชม ศรีสะอาด, 2560)

3. การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ ดำเนินการดังนี้ 1) ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา 2) กำหนดนิยามศัพท์เฉพาะในการวิจัย 3) กำหนดกรอบแนวคิดและขอบข่ายเนื้อหาในการสร้างแบบสอบถามให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ 4) สร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 5) เสนอร่างแบบสอบถามต่ออาจารย์ที่ปรึกษา และนำข้อเสนอแนะมาปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถาม 6) เสนอแบบสอบถามต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน เพื่อหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของข้อคำถาม และเลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC เฉลี่ยตั้งแต่ 0.67 ขึ้นไป นำไปเป็นแบบสอบถาม 7) นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญไปทดลองใช้ (Try out) จำนวน 30 คน แล้วนำไปหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.982

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล มีขั้นตอนดังนี้ 1) ขอความอนุเคราะห์จากมหาวิทยาลัยเนชั่น เพื่อทำหนังสือส่งแบบสอบถามถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 เพื่อขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานการศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง 2) ผู้วิจัยดำเนินการส่งและเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง และเก็บข้อมูลทางแบบฟอร์มออนไลน์ (Google forms) จำนวน 108 ชุด และได้รับคืนแบบสอบถามที่มีสภาพสมบูรณ์สามารถนำมาวิเคราะห์ข้อมูลได้ จำนวน 108 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100

5. การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

5.1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามที่เกี่ยวกับขนาดสถานศึกษา และที่ตั้งของสถานศึกษาเป็นอำเภอ โดยการหาค่าเฉลี่ย และร้อยละ

5.2 วิเคราะห์ข้อมูลระดับภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์การแปลความหมาย (บุญชม ศรีสะอาด, 2560)

5.3 วิเคราะห์เปรียบเทียบระดับภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา โดยใช้ค่า t – test (Independent samples)

5.4 วิเคราะห์เปรียบเทียบระดับภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 จำแนกตามที่ตั้งของสถานศึกษาเป็นอำเภอ โดยใช้ค่า F - test

ผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาระดับภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 แสดงดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมและรายด้าน

ด้านที่	องค์ประกอบภาวะผู้นำยุคดิจิทัล	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
1	ความรู้ดิจิทัล	3.99	0.72	มาก
2	การมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล	4.11	0.71	มาก
3	การสร้างวัฒนธรรมเชิงดิจิทัล	4.19	0.61	มาก
4	การใช้เทคโนโลยีบริหารจัดการสถานศึกษา	4.05	0.73	มาก
รวม		4.09	0.65	มาก

จากตารางที่ 1 แสดงว่า ผลการวิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.09$, S.D. = 0.65) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ด้านการสร้างวัฒนธรรมเชิงดิจิทัล ($\bar{x} = 4.19$, S.D. = 0.61) รองลงมา คือ ด้านการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล ($\bar{x} = 4.11$, S.D. = 0.71) ด้านการใช้เทคโนโลยีบริหารจัดการสถานศึกษา ($\bar{x} = 4.05$, S.D. = 0.73) ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านความรู้ดิจิทัล ($\bar{x} = 3.99$, S.D. = 0.72)

2. ผลการเปรียบเทียบระดับภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชนาน เขต 2 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 เปรียบเทียบความแตกต่าง ระดับภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชนาน เขต 2 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา

ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของ ผู้บริหารสถานศึกษา	สถานศึกษา ขนาดเล็ก (n = 74)		สถานศึกษา ขนาดกลางและ ขนาดใหญ่ (n = 34)		t	Sig.
	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.		
1. ความรู้ดิจิทัล	3.91	0.76	4.16	0.62	-1.71	0.09
2. การมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล	4.05	0.78	4.23	0.55	-1.19	0.24
3. การสร้างวัฒนธรรมเชิง ดิจิทัล	4.16	0.61	4.25	0.62	-.75	0.46
4. การใช้เทคโนโลยีบริหาร จัดการสถานศึกษา	4.00	0.76	4.17	0.66	-1.14	0.26
รวม	4.03	0.68	4.20	0.58	-1.27	0.21

จากตารางที่ 2 แสดงว่า ผลการเปรียบเทียบระดับภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชนาน เขต 2 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

3. ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชนาน เขต 2 จำแนกตามที่ตั้งของสถานศึกษาเป็นอำเภอ ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 เปรียบเทียบภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชนาน เขต 2 จำแนกตามที่ตั้งของสถานศึกษาเป็นอำเภอ

ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหาร สถานศึกษา		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1. ความรู้ดิจิทัล	ระหว่างกลุ่ม	11.55	6	1.93	4.38*	0.001
	ภายในกลุ่ม	44.35	101	0.44		
	รวม	55.90	107			
	ระหว่างกลุ่ม	5.49	6	0.91	1.88	0.092

2. การมีวิสัยทัศน์ ดิจิทัล	ภายในกลุ่ม	49.18	101	0.49		
	รวม	54.67	107			
3. การสร้าง วัฒนธรรมเชิงดิจิทัล	ระหว่างกลุ่ม	3.32	6	0.55	1.53	0.177
	ภายในกลุ่ม	36.60	101	0.36		
	รวม	39.91	107			
	ภายในกลุ่ม	38.90	101	0.39		
4. การใช้เทคโนโลยี บริหารจัดการ สถานศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	9.72	6	1.62	3.41*	0.004
	ภายในกลุ่ม	48.01	101	0.48		
	รวม	57.73	107			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	6.71	6	1.12	2.90*	0.012
	ภายในกลุ่ม	38.90	101	0.39		
	รวม	45.602	107			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 3 แสดงว่า ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 เมื่อจำแนกตามที่ตั้งของสถานศึกษาเป็นอำเภอ ด้านความรู้ดิจิทัล ด้านการใช้เทคโนโลยีบริหารจัดการสถานศึกษา และในภาพรวม แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ การสร้างวัฒนธรรมเชิงดิจิทัล ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 และหน่วยงานต้นสังกัดระดับต่าง ๆ มีการกำหนดนโยบายที่ส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้บริหารสถานศึกษามีความตระหนักและให้ความสำคัญในการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการจัดการศึกษา ส่งผลให้ผู้บริหารสถานศึกษามีการปรับตัวให้ทันกับเทคโนโลยีใหม่ ๆ และเกิดการสร้างวัฒนธรรมดิจิทัลในสถานศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของสิรินาถ คงแก้ว (2566) ได้ศึกษาภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 พบว่า ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของปิยะวรรณ เลิศบุรุษ (2566) ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาในศูนย์เครือข่ายที่ 1 (ธรรมารักษ์) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2 พบว่า ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 ได้มีนโยบายมุ่งเน้นการพัฒนาระบบการบริหารจัดการองค์กรให้มีคุณภาพโดยการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่ ๆ ที่หลากหลายมาสู่การพัฒนา

2. ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาน่าน เขต 2 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา พบว่า ในภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารสถานศึกษาไม่ว่าจะสังกัดโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง หรือขนาดใหญ่ ต่างมีความตระหนักและให้ความสำคัญต่อการพัฒนาองค์ความรู้ ทักษะ และแนวทางการบริหารสถานศึกษาในบริบทของการเปลี่ยนผ่านสู่ยุคดิจิทัลอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับงานวิจัยของกัญญากัต จุฑพลกุล และทัศนะ ศรีปัดดา (2565) ได้ศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสรวงศ์ พบว่า ภาวะผู้นำในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามขนาดสถานศึกษา ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของจินตนา สวยขุนทด และพจน์ เจริญสันเทียะ (2567) ได้ศึกษาภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสรวงศ์ เมื่อจำแนกตามขนาดสถานศึกษา พบว่า ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

3. ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาน่าน เขต 2 จำแนกตามที่ตั้งของสถานศึกษาเป็นอำเภอ พบว่า ด้านความรู้ดิจิทัล และด้านการใช้เทคโนโลยีบริหารจัดการสถานศึกษา และในภาพรวมแตกต่างกัน จากการวิเคราะห์เปรียบเทียบเป็นรายคู่ พบว่า ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอปัวแตกต่างจากผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอท่าวังผา และภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอเชียงกลางแตกต่างจากผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอท่าวังผา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ บริบทเชิงพื้นที่ของแต่ละอำเภอมีความแตกต่างกันในด้านทรัพยากร โครงสร้างพื้นฐานทางเทคโนโลยี และการเข้าถึงข้อมูลสารสนเทศ สอดคล้องกับงานวิจัยของเรวดี แสนคำภา (2568) ศึกษาการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน สำนักงานเขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสบการณ์การทำงานที่แตกต่างกัน ผลการเปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาจำแนกตามประสบการณ์การทำงาน พบว่า โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของโรจนศักดิ์ อินทนน (2566) ได้ศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารในยุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำในยุคดิจิทัลของผู้บริหาร จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน พบว่า โดยรวมแตกต่างกัน

สรุป/ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยในครั้งนี้ สามารถสรุปได้ว่า

1) ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานาน เขต 2 ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก สะท้อนถึงผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญและตระหนักถึงการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการบริหารจัดการ การศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ โดยการส่งเสริมและสนับสนุนของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และหน่วยงานต้นสังกัดระดับต่าง ๆ ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานของการวิจัยในครั้งนี้

2) ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานาน เขต 2 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา ในภาพรวมและราย ด้าน ไม่แตกต่างกัน เมื่อจำแนกตามที่ตั้งของสถานศึกษาเป็นอำเภอ พบว่า ในภาพรวม ด้าน ความรู้ดิจิทัลและด้านการใช้เทคโนโลยีบริหารจัดการสถานศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับสมมติฐานของการวิจัยในครั้งนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1) ควรมีการจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้บริหารสถานศึกษาในพื้นที่ต่าง ๆ เพื่อถ่ายทอดวิธีปฏิบัติที่ดี (Best practice)

2) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรจัดอบรมเชิงลึกเพื่อพัฒนาทักษะด้านดิจิทัลของ ผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัด โดยเฉพาะด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1) ควรศึกษาปัจจัยอื่น ๆ ที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา เช่น การสนับสนุนจากบุคลากร ทัศนคติ หรือวัฒนธรรมองค์กร

2) ควรใช้วิธีวิจัยแบบผสม (Mixed Methods) เพื่อเก็บข้อมูลเชิงลึกจากการ สัมภาษณ์เพิ่มเติม

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2564). แผนปฏิบัติการดิจิทัลเพื่อการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

พ.ศ. 2563 – 2565. เรียกใช้เมื่อ 8 กุมภาพันธ์ 2568 จาก

<https://bict.moe.go.th/wp-content/uploads/2022/03/digital-63-65.pdf>.

กัญญาภัค จุฑพลกุล และทัศนะ ศรีปัดตา. (2565). ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในยุค สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครสวรรค์. วารสาร Journal of Roi Kaensarn Academi, 7(10), 271 – 284.

จิตติมา วรณศรี. (2564). การบริหารจัดการศึกษายุคดิจิทัล. พิษณุโลก : รัตนสุวรรณ การพิมพ์.

จินตนา สวยขุนทด และพจน์ เจริญสันเทียะ. (2567). ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหาร

- สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครราชสีมา. วารสาร
เสียงธรรมจากมหายาน, 10(2), 108 – 121.
- ชัยเสฏฐ์ พรหมศรี. (2561). ภาวะผู้นำสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา : แนวคิด ทฤษฎี และ
กรณีศึกษา. กรุงเทพมหานคร : ปัญญาชน.
- บุญชม ศรีสะอาด.(2560). *การวิจัยเบื้องต้น*. (พิมพ์ครั้งที่ 10).กรุงเทพมหานคร : สุวีริยาสาส์น.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2567). นโยบายและจุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปี
งบประมาณ พ.ศ. 2567. เรียกใช้เมื่อ 15 เมษายน 2567 จาก
<https://www.moe.go.th/360policy-and-focus-moe-fiscal-year-2024>
- ปิยะวรรณ เลิศบุรุษ. (2566). แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาใน
ศูนย์เครือข่ายที่ 1 (ธรรมารักษ์) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
นครศรีธรรมราช เขต 2. ใน การศึกษาค้นคว้าอิสระ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต.
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ปณณิธฐา มาเชค. (2565). *การบริหารองค์กรทางการศึกษาในยุคดิจิทัล*. ชลบุรี :
มหาวิทยาลัยบูรพา.
- เรวดี แสนคำภา. (2568). การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด
สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน สำนักงานเขตหลักสี่
กรุงเทพมหานคร. *วารสาร เสียงธรรมจากมหายาน*. 11(2), 335 – 348.
- โรจนศักดิ์ อินทนน. (2566). ภาวะผู้นำของผู้บริหารในยุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพ
บริหารงานโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร. ใน
วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาน่าน เขต 2. (2568). *แผนปฏิบัติการ ประจำปี
งบประมาณ พ.ศ. 2568 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาน่าน เขต 2*.
เรียกใช้เมื่อ 8 กุมภาพันธ์ 2568 จาก
https://www.nstda.or.th/home/knowledge_post/ratchakitcha-national-strategy-2561-2580/
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2561). ยุทธศาสตร์ชาติ
พ.ศ. 2561 – 2580. เรียกใช้เมื่อ 8 กุมภาพันธ์ 2568 จาก
https://www.nstda.or.th/home/knowledge_post/ratchakitcha-national-strategy-2561-2580/
- สิรินาถ คงแก้ว. (2566). ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับคุณภาพการศึกษาของ
โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1. ใน
วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัย
ศิลปากร.